

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 22 maja 2023 r.

PS-III.862.7.2023.MP

**Pani
Aleksandra Nowogórska
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Nidzicy**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nidzicy, ul. ul. Traugutta 23, 13-100 Nidzica, Regon: 510928701, NIP: 745-10-75-498.

[Dowód: akta kontroli str. 11-12]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełniły:

- Pani Aleksandra Nowogórska – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy, powołana na to stanowisko przez Starostę Nidzickiego z dniem 1 maja 2002 r.;

[Dowód: akta kontroli str. 13]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Marta Piątek – kierownik Oddziału Pracy, legitymacja służbowa nr 26/2021, pełniąca funkcję przewodniczący zespołu kontrolnego;
- Paulina Błazewicz – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 59/2019, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.340.2023 z dnia 7 kwietnia 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Termin kontroli: 18-19 kwietnia 2023 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2023.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena świadczenia usług w zakresie poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekcroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy.

Obowiązujące w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 667).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie.

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego pod względem przestrzegania zapisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., w szczególności sprawdzenie zgodności realizowanych usług poradnictwa zawodowego ze standardem określonym w ww. przepisach.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji poszczególnych form poradnictwa zawodowego, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresów obowiązków pracowników odpowiedzialnych za realizację kontrolowanych zadań oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora PUP.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 424/2014 Zarządu Powiatu w Nidzicy z dnia 16 września 2014 r. Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialny jest, wchodzący w skład Centrum Aktywizacji

Zawodowej, Dział Poradnictwa Zawodowego i Instrumentów Rynku Pracy, do którego zadań (§ 22 ust. 69-78) należy m.in.:

- Udzielanie bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także w przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy poprzez:
 - udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy oraz o możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnienia;
 - udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych;
 - kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia;
 - inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Inicjowanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.
Zgodnie z § 15 Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu, Dział Poradnictwa Zawodowego i Instrumentów Rynku Pracy podlega Dyrektorowi PUP.

[Dowód: akta kontroli str. 14-53]

Z przedłożonych kontrolującym sprawozdań o rynku pracy MRiPS-01 wynikało, że na dzień 1 stycznia 2022 r. w PUP zarejestrowanych było 581 osób bezrobotnych oraz 25 poszukujących pracy. W dniu 31 grudnia 2022 r. było to 618 osób bezrobotnych oraz 26 osób poszukujących pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 54-71]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu poradnictwa zawodowego realizowało w PUP 2 doradców zawodowych. Pracownicy realizujące przedmiotowe działania miały powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

[Dowód: akta kontroli str. 87-97]

Ze sprawozdania MRiPS – 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, iż na poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy wydatkowano kwotę 32.607 zł. Kontrolującym wyjaśniono, że kwota powyższa została przeznaczona na ogłoszenia w prasie, materiały promocyjne, druk plakatów, oraz sfinansowanie umowy zlecenia osoby wykonującej tłumaczenia dokumentów na język ukraiński oraz udzielającej pomocy obywatelom Ukrainy podczas formalności w PUP w Nidzicy.

[Dowód: akta kontroli str. 72-74]

Jak wynika z Załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, okresie objętym kontrolą z porad indywidualnych skorzystało 821 osób, w ramach 1.411 wizyt, natomiast w ramach poradnictwa grupowego zorganizowano 7 grup, w których łącznie uczestniczyło 45 osób.

[Dowód: akta kontroli str. 75-86]

W przedmiocie wyznaczania osób bezrobotnych do udziału w poradach indywidualnych kontrolującym wyjaśniono, że „Dwóch doradców zawodowych pełni jednocześnie rolę doradcy klienta. Każdy z nich świadczy usługi z zakresu poradnictwa zawodowego dla przypisanej grupy bezrobotnych. W urzędzie zatrudnionych jest dwóch pośredników pracy. Każdy z pośredników współpracuje z przypisanym doradcą zawodowym i kieruje bezrobotnych na porady indywidualne. Pośrednik pracy posiada informację o wolnych terminach porad indywidualnych. W zdecydowanej większości to doradca klienta decyduje o potrzebie udzielenia porady indywidualnej i kieruje do doradcy zawodowego. Wynika to z rozmowy, obserwacji i informacji uzyskanych od bezrobotnego. W szczególności są to osoby, u których doradca zauważył problem w zakresie:

- braku umiejętności poszukiwania pracy,
- obniżonej motywacji w zakresie aktywności zawodowej,
- planowania rozwoju zawodowego,
- potrzeby uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji,
- wyboru formy pomocy określonej w ustawie,
- wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia,
- wyboru lub zmiany zawodu,
- wyboru miejsca pracy,
- inne problemy, np. uzależnienia, ograniczenia zdrowotne, potrzeba posiadania ubezpieczenia zdrowotnego.”

Wyjaśniono ponadto, że „zdarzają się również sytuacje, gdzie pojedyncze osoby zgłaszają się o pomoc w zakresie udzielenia porady. Oczekują wówczas od doradcy zawodowego wsparcia np. w wyborze kierunku studiów podyplomowych, weryfikacji dokumentów aplikacyjnych, udzielenia wskazówek przygotowujących do rozmowy kwalifikacyjnej, a także określenia predyspozycji czy kompetencji zawodowych za pomocą wystandaryzowanych testów KZZ i NBK.(...) Obowiązkowo poradnictwem indywidualnym obejmowane są osoby przed udziałem w projekcie, przed udzieleniem formy wsparcia (staże, szkolenia, bony szkoleniowe, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).”

W odniesieniu do porad grupowych wyjaśniono, że „naboru dokonują doradcy zawodowi podczas porad indywidualnych a także pośrednicy pracy, którzy dysponują harmonogramem planowanych porad grupowych.”

[Dowód: akta kontroli str. 308-312]

Kontrolerzy zwrócili uwagę, że zgodnie z zapisami § 46 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia porada indywidualna udzielana jest osobie zgłaszającej potrzebę pomocy. Z udzielonych

wyjaśnien wyniku, jednak, że w zdecydowanej większości to pracownik PUP, pośrednik pracy lub doradca zawodowy dostrzegają potrzebę pomocy po stronie osoby bezrobotnej i decydują o potrzebie udzielenia wsparcia w postaci porady indywidualnej. Praktyka taka jest w opinii kontrolujących zasadna.

Kontroli poddano dokumentację 10 przeprowadzonych w kontrolowanym okresie porad indywidualnych (po 5 porad przeprowadzonych przez każdego z doradców zawodowych). Na podstawie przedstawionych kontrolującym raportów doradcy wygenerowanych z systemu Syriusz ustalono, że porady indywidualne udzielane w PUP obejmowały wszystkie elementy określone w § 53 Rozporządzenia, tj.: ustalenie problemu zawodowego; analizę sytuacji bezrobotnego (zainteresowania, predyspozycje, kompetencje, uwarunkowania zdrowotne, społeczne i ekonomiczne); analizę możliwości i wybór odpowiedniego sposobu rozwiązania problemu zawodowego; ustalenie potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; weryfikację sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub wskazanie możliwości skorzystania z innych usług rynku pracy, jeżeli wynika to ze specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; zalecenia dotyczące dalszego postępowania, w tym potrzebę objęcia uczestnika pomocą innego pracownika PUP, centrum lub inną instytucję. Dokumentacja porad indywidualnych była obszerna i wyczerpująca, w szczególności w zakresie analizy sytuacji osoby bezrobotnej oraz wyniku porady, a także przeprowadzonych testów kompetencji i predyspozycji. Kontrolującym przedstawiono przykładowe testy stosowane podczas porad indywidualnych.

Stwierdzono, że udzielane porady indywidualne dokumentowano w sposób zgodny z zapisami § 54 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 98-193]

W oparciu o przedstawione wydruki ze strony PUP w Nidzicy potwierdzono, że wykaz porad grupowych jest sporządzany i publikowany zgodnie z § 52 ust. 2 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 194-198]

Kontrolą objęto dokumentację z 3 porad grupowych. Stwierdzono, iż realizując poradę grupową, w PUP dokumentowano informacje zgodnie z regulacjami zawartymi w § 56 ww. Rozporządzenia. Potwierdzono również, że liczba osób biorących udział w poradach nie przekraczała 16 osób, zgodnie z § 46 ust. 6 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 199-252]

Dyrektor wyjaśniła kontrolującym, iż „przygotowując roczny plan szkoleń PUP przeprowadza Ankiety potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia. Osoby zarejestrowane w urzędzie nie wskazują na potrzebę realizacji szkoleń w zakresie umiejętności

poszukiwania pracy. Brak jest z ich strony zainteresowania tą formą pomocy. Bezrobotni chętniej uczestniczą w krótkotrwałych spotkaniach. Szkolenia z zakresu poszukiwania pracy charakteryzują się niską efektywnością zatrudnieniową i wysoką efektywnością kosztową. (...) Program szkolenia jest niedostosowany do potrzeb aktualnego rynku pracy, a treści w nim zawarte wymagają aktualizacji. Materiały zawarte w programie Klubu pracy (szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy) wykorzystywane są podczas porad grupowych”.

[Dowód: akta kontroli str. 310]

Odnosząc się do braku szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, kontrolujący zwrócili uwagę, że zarówno ustawa o promocji zatrudnienia, jak i Rozporządzenie ws. szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy zawiera katalog form pomocy świadczonych w ramach usługi poradnictwa. Zgodnie z § 3 ust. 1 Rozporządzenia powiatowy urząd pracy upowszechnia informacje o zakresie pomocy udzielanej w ramach usług rynku pracy, co rozumieć należy, jako możliwość wyboru określonych form ze wspomnianego katalogu. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia, usługi rynku pracy świadczy się w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych. Tym samym brak zainteresowania osób bezrobotnych szkoleniami z zakresu umiejętności poszukiwania pracy uznać należy za wystarczające uzasadnienie dla niestosowania tej formy poradnictwa.

Z załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, wynika, że w okresie objętym kontrolą z badań testowych skorzystało w PUP w Nidzicy 108 osób.

W zakresie kierowania na badania lub do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wyjaśniono kontrolującym, że „na badanie kierowane są osoby bezrobotne, które zmierzają uzyskać kwalifikacje w zawodach wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej. Następnie po uzyskaniu pozytywnej opinii psychologicznej kierowane są na badania lekarskie.”

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że kierowanie osób bezrobotnych na badania i do Centrum odbywało się zgodnie z § 50 Rozporządzenia. Bezrobotnym wydawano skierowania zawierające wymagane przepisami elementy oraz deklarację o dostarczeniu do PUP wyników badań. Wszyscy bezrobotni wywiązali się z tego obowiązku.

[Dowód: akta kontroli str. 253-306]

W odniesieniu do określonego w § 46 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia, dotyczącego udostępniania zasobów informacyjnych, Dyrektor PUP wyjaśniła, że „PUP w Nidzicy udostępnia zasoby informacji zawodowej do publicznej wiadomości (...) w wersji elektronicznej i papierowej na stronie internetowej urzędu, na tablicy ogłoszeń oraz bezpośrednio u doradców zawodowych, korzystając ze stanowiska komputerowego.”

Kontrolujący potwierdzili, że udostępniane przez PUP materiały obejmują zakres określony w § 47 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 307, 311-312]

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, stwierdzić należy, że PUP realizuje usługę poradnictwa zawodowego zgodnie ze standardami i wymogami określonymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzeniu ws. szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Wobec niestwierdzenia uchybień, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Anna Słowińska
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej